

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích rozhodl soudcem Jaroslavem Vávrou ve věci

žalobce:

J. K.

zastoupený advokátem Mgr. Adamem Biňovcem
sídlem Bykoš 41, 267 01 Bykoš

proti

žalovanému:

Krajský úřad Pardubického kraje, IČ 70892822
sídlem Komenského náměstí 125, 532 11 Pardubice

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 24. 2. 2022, č. j. KrÚ 17647/2022/ODSH/11

takto:

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 24. 2. 2022, č. j. KrÚ 17647/2022/ODSH/11, se ruší a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný je povinen nahradit žalobci náklady řízení ve výši 26 011 Kč, a to k rukám právního zástupce žalobce, do 30 dnů od právní moci rozsudku.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalovaný rozhodnutím označeným v záhlaví rozsudku zamítl odvolání žalobce a potvrdil rozhodnutí Městského úřadu Hlinsko, odboru dopravy (dále jen „*správní orgán I. stupně*“), ze dne 17. 12. 2021, č. j. Hl 72950/2021/ODP (dále jen „*prvostupňové rozhodnutí*“), kterým byl žalobce uznán vinným přestupkem dle § 125f odst. 1 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů, v rozhodném znění (dále jen „*zákon o silničním provozu*“), neboť jako provozovatel vozidla registrační značky X v rozporu s § 10 zákona o silničním provozu nezajistil, aby při užití vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená zákonem o silničním provozu, konkrétně tím, že dne 10. 8. 2020 v 21:02 hod. na silnici č. I/34, Krouna 218 u OÚ v obci Krouna, byla nezjištěnému řidiči uvedeného vozidla naměřena okamžitá rychlost 60 km/h (po odečtu tolerance) v místě, kde je nejvyšší dovolená rychlost 50 km/h, čímž se nezjištěný řidič dopustil přestupku dle § 125c odst. 1 písm. f) bodu 4 zákona o silničním provozu v návaznosti na porušení § 18 odst. 4 zákona o silničním provozu.
2. Za uvedený přestupek byla žalobci uložena pokuta ve výši 1 500 Kč. Dále byla žalobci uložena povinnost uhradit paušální částku nákladů řízení ve výši 1 000 Kč.

II. Žaloba

3. Žalobce v žalobě navrhl, aby soud zrušil rozhodnutí žalovaného i prvostupňové rozhodnutí, věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení a uložil žalovanému povinnost nahradit žalobci náklady řízení. Uvedl, že napadené rozhodnutí je nezákonné, neboť k přestupku došlo 10. 8. 2020, řízení o přestupku vedené správním orgánem I. stupně však bylo zahájeno až 12. 8. 2021 doručením příkazu pod č. j. Hl 41814/2021/ODP (dále jen „*příkaz*“) žalobci, tedy po uplynutí promlčecí doby 1 roku dle § 30 písm. a) zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, v rozhodném znění (dále jen „*zákon o odpovědnosti za přestupky*“).
4. Uvedená tvrzení žalobce odůvodnil tak, že první pokus o doručení zásilky s příkazem žalobci proběhl dne 30. 7. 2021, zásilka byla uložena na poště až dne 2. 8. 2021. K doručení příkazu fikcí tak dle žalobce došlo dne 12. 8. 2021 v souladu s § 24 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, v rozhodném znění (dále jen „*správní řád*“). Žalobce dále poukázal na to, že datum doručení 12. 8. 2021 je uvedeno v odůvodnění prvostupňového rozhodnutí a také na obálce, ve které mu byl příkaz doručen. Tuto obálku žalobce přiložil k žalobě včetně aktuálního snímku z aplikace sledování zásilek, dostupné na internetových stránkách České pošty, s. p. (dále jen „*Česká pošta*“).

III. Vyjádření žalovaného

5. Žalovaný ve vyjádření k žalobě navrhl, aby soud žalobu zamítl. Dle žalovaného vyplývá z doručenky k zásilce, kterou byl žalobci příkaz doručen, že zásilka byla připravena k vyzvednutí dne 30. 7. 2021. Dne 9. 8. 2021 proto nastala fikce doručení a příkaz byl tohoto dne žalobci doručen. K přestupku došlo dne 10. 8. 2020, k doručení příkazu tak došlo před uplynutím jednorroční promlčecí doby.

6. Dále žalovaný poukázal na to, že na doručení písemnosti fikcí nemá vliv pozdější faktické převzetí písemnosti adresátem. Údaje evidované v systému pošty nejsou směrodatné, neboť lhůty se počítají dle pravidel uvedených ve správním řádu.

IV. Posouzení věci soudem

7. Žaloba byla podána včas [§ 72 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, v rozhodném znění (dále jen „s. ř. s.“)], osobou k tomu oprávněnou (§ 65 odst. 1 s. ř. s.), žaloba je přípustná (zejména § 65, § 68 a § 70 s. ř. s.).
8. Napadené rozhodnutí soud přezkoumal v rámci uplatněných žalobních bodů (§ 75 odst. 2 s. ř. s.), podle skutkového a právního stavu ke dni rozhodování žalovaného (§ 75 odst. 1 s. ř. s.).
9. Krajský soud v dané věci již jedenkrát rozhodl, a to rozsudkem ze dne 20. 10. 2022, č.j. 36 A 2/2022-53, a to tak že žaloba byla zamítnuta s tím, že dle tehdejšího závěru soudu k promlčení přestupku žalobce nedošlo. K podané kasační stížnosti žalobce Nejvyšší správní soudu (dále jen „NSS“) první rozsudek krajského soudu zrušil rozsudkem ze dne 16. 4. 2024, č.j. 10 As 311/2022-28. NSS krajskému soudu vytkl neprovedení žalobcem předložených důkazů, které se týkaly určení možného odlišného (pozdějšího) data doručení příkazu na základě fikce dle § 24 odst. 1 správního řádu. NSS připomněl, že dle jeho judikatury mohou nastat situace, kdy se datum pokusu v první den doručování nemusí shodovat s okamžikem, kdy si adresát mohl zásilku poprvé vyzvednout na ukládací poště; k tomu viz bod 11 kasačního rozsudku.
10. Žaloba je důvodná, neboť se přestupek žalobce promlčel.
11. Podle § 23 odst. 4 správního řádu platí, že *adresát se vyzve vložení oznámení o neúspěšném doručení písemnosti do domovní schránky nebo na jiné vhodné místo, aby si uloženou písemnost ve lhůtě 10 dnů vyzvedl; současně se mu sdělí, kde, odkdy a v kterou denní dobu si lze písemnost vyzvednout. Je-li to možné a nevyloučil-li to správní orgán, písemnost se po uplynutí 10 dnů vloží do domovní schránky nebo na jiné vhodné místo; jinak se vrátí správnímu orgánu, který ji vyhotovil.*
12. Podle § 24 odst. 1 správního řádu platí, že *jestliže si adresát uložené písemnosti písemnost ve lhůtě 10 dnů ode dne, kdy byla k vyzvednutí připravena, nevyzvedne, písemnost se považuje za doručenou posledním dnem této lhůty.*
13. Podle § 30 zákona o odpovědnosti za přestupky platí, že *promlčecí doba činí a) 1 rok, nebo b) 3 roky, jde-li o přestupek, za který zákon stanoví sazbu pokuty, jejíž horní hranice je alespoň 100 000 Kč.*
14. Podle § 31 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky platí, že *promlčecí doba počíná běžet dnem následujícím po dni spáchání přestupku; dnem spáchání přestupku se rozumí den, kdy došlo k ukončení jednání, kterým byl přestupek spáchán. Je-li znakem přestupku účinek, promlčecí doba počíná běžet dnem následujícím po dni, kdy takový účinek nastal.*
15. Podle § 32 odst. 2 písm. b) zákona o odpovědnosti za přestupky, ve znění účinném do 31. 1. 2022, platí, že *promlčecí doba se přerušuje vydáním rozhodnutí, jímž je obviněný uznán vinným; přerušením promlčecí doby počíná promlčecí doba nová.*

16. V souzené věci byl rozsah soudního přezkumu napadeného rozhodnutí žalobními body omezen na posouzení otázky, zda řízení o přestupku bylo zahájeno včas, tedy před uplynutím promlčecí doby přestupku.
17. Soud předně konstatuje, že ust. § 32 odst. 2 písm. b) zákona o odpovědnosti za přestupky sice do 31. 1. 2022 neobsahovalo, oproti nyní účinnému znění, výslovnou úpravu, že se v případě, že je vydání příkazu prvním úkonem v řízení, přerušuje běh promlčecí doby až jeho doručením. Již dříve však Nejvyšší správní soud dovozoval, že v takovém případě je běh promlčecí doby přerušen až doručením příkazu obviněnému, neboť teprve doručením příkazu, který je zároveň prvním úkonem v řízení, se obviněný dozvídá, že je proti němu vedeno řízení o přestupku [srov. rozsudky NSS ze dne 1. 4. 2022, č. j. 6 As 305/2021-41, a ze dne 7. 10. 2020, č. j. 3 As 48/2018-48]. Ze správního spisu vyplývá, že v souzené věci bylo vydání příkazu prvním úkonem v řízení o přestupku.
18. Promlčecí doba přestupku činila dle § 30 zákona o odpovědnosti za přestupky 1 rok, neboť horní hranice pokuty za přestupek byla v souzené věci 2 500 Kč [srov. § 125f odst. 4 ve spojení s § 125c odst. 5 písm. g) zákona o silničním provozu]. Přestupek byl spáchán dne 10. 8. 2020, dle § 31 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky počala promlčecí doba běžet ode dne následujícího, tj. ode dne 11. 8. 2020. Nebylo-li by doručení příkazu žalobci včasné, uplynula by promlčecí doba dne 11. 8. 2021, neboť ze spisu nevyplývají a ani nejsou tvrzeny jiné okolnosti, v důsledku, kterých dle rozhodné právní úpravy mělo dříve dojít k přerušení běhu promlčecí doby nebo k jejímu stavění.
19. NSS v rozsudku ze dne 12. 5. 2008, č. j. 5 As 44/2007-93, konstatoval, že náhradní doručení prostřednictvím uložení písemnosti a následné fikce doručení je možné za podmínky, že doručovatel vyzval adresáta, aby si uložnou písemnost vyzvedl, a to tak, že mu vložil do domovní schránky nebo na jiné vhodné místo (písemně) oznámení o neúspěšném doručení písemnosti a současně mu sdělil, kde se písemnost ukládá, kde je připravena k vyzvednutí a poučil ho o právních důsledcích nevyzvednutí, avšak adresát si písemnost ve stanovené lhůtě nevyzvedl. Dále uvedl, že fikce doručení je spojena s marným uplynutím desetidenní lhůty a pokud by chtěl účastník zvrátit účinky doručení fikcí, musí prokázat, že si pro dočasnou nepřítomnost nebo z jiného vážného důvodu nemohl uložnou písemnost vyzvednout bez svého zavinění.
20. Z důkazů provedených krajským soudem po zrušení rozsudku Nejvyšším správním soudem vyplynulo, že poštovní zásilka s příkazem byla Českou poštou uložena na ukládací poště Ondřejov až v pondělí 2. 8. 2021, a to poté, co adresát nebyl při pokusu o přímé doručení zastížen v pátek 30. 7. 2021. Adresát byl rovněž dle sdělení České pošty informován, že si zásilku nemůže vyzvednout v den provedeného pokusu o doručení. Uvedené skutečnosti soud zjistil z kopie on-line výpisu – detailní informace k zásilkám předloženého žalobcem, a především z odpovědi České pošty ze dne 7. 5. 2024 na žádost o informaci od soudu.
21. Lze tedy uzavřít, že zásilka byla žalobci připravena k vyzvednutí ve smyslu § 24 odst. 1 správního řádu na ukládací poště až dne 2. 8. 2021. Desetidenní úložní doba běžela od úterý 3. 8. 2021 do čtvrtka 12. 8. 2021. Datum 12. 8. 2021 je shodně též dnem, kdy si fakticky žalobce na poště zásilku převzal, což koresponduje s obsahem doručanky, na které je toto datum uvedeno jako den převzetí zásilky žalobcem.

22. Soud tak uzavírá, že k doručení příkazu žalobci došlo dne 12. 8. 2021, tedy po uplynutí promlčecí doby, která uplynula 11. 8. 2021. Odpovědnost za přestupek tak zanikla dle § 29 písm. a) zákona o odpovědnosti za přestupky. Žalobce tak nelze shledat vinným za přestupek. Rozhodnutí žalovaného potvrzující prvostupňové rozhodnutí tak při soudním přezkumu nemůže obstát.
23. Nad rámec shora uvedeného závěru směřujícího k důvodnosti žaloby soud uvádí, že žalovaný v rámci posouzení a následného zamítnutí blanketního odvolání žalobce fakticky nepochybil, neboť neměl možnost zjistit jiné okolnosti doručení příkazu, než jak jsou zaznamenány na doručence ve správním spisu orgánu I. stupně. Žalovanému nezbylo než vycházet z údajů na doručence od České pošty. Žalobce námitku promlčení přestupkového jednání v návaznosti na uložení zásilky vznesl až v řízení před soudem. Soudu rovněž neuniklo (dle obsahu správního spisu), že v řízení před orgánem I. stupně docházelo k prodlevám, jež jdou z převážné části na vrub cíleného jednání žalobcem označeného řidiče vozidla, pana Ing. J. F. Takový postup osob angažovaných v přestupkovém řízení stěží může přisívat ke zvyšování vzájemné důvěry ve společnosti, jako podstatného prvku jejího dobrého fungování.

V. Závěr a náklady řízení

24. Soud, na základě shora uvedených závěrů, shledal žalobu důvodnou, a proto rozhodnutí žalovaného podle § 78 odst. 1 s. ř. s. zrušil.
25. V souladu se zásadou omezení kasace soud zrušil toliko rozhodnutí žalovaného jako odvolacího orgánu. Zrušení prvostupňového rozhodnutí je dle judikatury výjimečným postupem, přičemž v dané věci rozhodnutí orgánu I. stupně jako takové nevykazuje vady. Nedostatky se projeví až ve spojení s jeho doručováním žalobci. K závěrům o promlčení přestupkového jednání v souladu s § 78 odst. 5 s. ř. s. přihlédne v dalším řízení žalovaný.
26. O nákladech řízení bylo rozhodnuto podle zásady úspěchu ve věci (§ 60 odst. 1 s. ř. s.), úspěšným byl žalobce. Proto mu byla přiznána náhrada nákladů řízení za řízení před oběma soudy. A to za tři úkony právní služby (příprava a převzetí věci, sepis kasační stížnosti a účast na soudním jednání dne 21. 5. 2024), tedy 3 100 Kč za každý z úkonů právní služby a tři režijní paušály po 300 Kč [§ 7 bod 5., § 9 odst. 4 písm. d), § 11 odst. 1 písm. a), d) a g) vyhl. č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů za poskytování právních služeb („advokátní tarif“)]. Dále byla žalobci přiznána náhrada soudního poplatku za podání žaloby ve výši 3 000 Kč a za kasační stížnost 5 000 Kč. Zástupci žalobce dále náleží náhrada za promeškaný čas dle § 14 advokátního tarifu v částce 1 000 Kč (10 půlhodin po 100 Kč) a cestovné na trase Bykoš – Pardubice a zpět ve výši 3 684,73 Kč [při výpočtu cestovného soud vycházel ze spotřeby 12,9 l/100 km uvedené v předloženém technickém průkazu, výše průměrné ceny pohonné hmoty 38,20 Kč dle § 4 písm. a) vyhlášky č. 398/2023 Sb., sazby základní náhrady za používání silničních motorových vozidel 5,60 Kč dle § 1 písm. b) citované vyhlášky a z počtu ujetých kilometrů na trase Bykoš – Pardubice a zpět – 350 km]. Odměna a náhrady advokáta zvýšeny o 21 % DPH (§ 57 odst. 2 s. ř. s.). Celkem tak bylo žalobci přiznáno na nákladech řízení po zaokrouhlení na celé koruny 26 011 Kč. Platební místo vyplývá z ust. § 149 odst. 1 zák. č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu za použití § 64 s. ř. s. Lhůta k peněžitému plnění byla stanovena podle § 160 odst. 1 o.s.ř.

Poučení:

Toto rozhodnutí nabývá právní moci dnem doručení účastníkům řízení.

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost (mimořádný opravný prostředek) ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Pardubice, 21. květen 2024

Jaroslav Vávra v. r.
soudce